

Justisminister Aud Inger Aure
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Kløfta, 3. mars 1998

Konstituering av Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland

Undertegnede viser til mitt brev til Dem av 26.02.98 om ovenstående sak.

Jeg er blitt underrettet om at Randi Gabrielsen den 27.02.98 ble konstituert som statsadvokat i Hordaland. Ut fra den orientering jeg foreløpig har gitt Dem, finner jeg det nødvendig å sende Dem nedenstående tilleggsinformasjon.

Med den nye informasjon jeg har fått i saken i går og i dag, er det umulig å unngå å trekke følgende konklusjoner:

- Riksadvokat Tor-Aksel Busch er selv kjent med at daværende politiinspektør og leder av påtaleseksjonen ved Bergen politidistrikt – Randi Gabrielsen – var en av flere som den 03.01.98 av Helge Elvebakk ble begjært etterforsket for kjennskap til manipulering av politidokumenter – etter at den samme Randi Gabrielsen tidligere hadde benektet eksistensen av en informasjon som klart fremkommer av politiets egen gjerningsbeskrivelse i en straffesak. Elvebakks begjæring av 03.01.98 er for øvrig også sendt til Dem som justisminister.
- Riksadvokat Tor-Aksel Busch er gjennom egen beslutning av 08.01.98 kjent med at begjæringen om etterforskning av Randi Gabrielsen m.fl. oversendes statsadvokaten i Hordaland samtidig som riksadvokaten beslutter at etterforskning ikke skal skje ved annet SEFO-organ enn Hordaland. Riksadvokaten gjør det klart at han ikke anser førstestatsadvokat Walter Wangberg i Hordaland inhabil.
- Etter å ha mottatt ny skriftlig henvendelse fra Helge Elvebakk den 14.01.98 skriver riksadvokaten samme dag – 14.01.98 – brev til Justisdepartementet. I justisdepartementets postjournal er saksnavnet sladdet og unntatt offentlighet under henvisning til offentlighetslovens § 6 nr. 5 som vedrører anmeldelse for straffbart forhold.
- Dagen etter – den 15.01.98 – skriver riksadvokat Tor-Aksel Busch igjen til førstestatsadvokat Walter Wangberg i Hordaland og ber innhentet uttalelse fra SEFO for så vidt gjelder spørsmålet om SEFO-medlem politibetjent Kjetil Torgersen er inhabil eller ikke.
- Av Justisdepartementets postjournal fremgår det at riksadvokaten den 16.01.98 oversender brev til Justisdepartementet om "Statsadvokatembete ved Hordaland Statsadvokatembeter". Det fremgår at saksbehandler er "SRS" = rådgiver Sigmund R. Stenbekk.
- Den 09.02.98 besvarer Justisdepartementet riksadvokatens henvendelse av 14.01.98. I likhet med riksadvokatens henvendelse av 14.01.98 er også

departementets svarbrev unntatt offentlighet under henvisning til samme bestemmelse - § 6 nr. 5 vedrørende anmeldelse for straffbart forhold.

- Den 12.02.98 skriver riksadvokaten til Justisdepartementet – Politiavdelingen. Av departementets postjournal fremgår det at riksadvokatens henvendelse gjelder ”Anmodning om konstitusjon av politiinspektør som statsadvokat ved Hordaland Statsadvokatembeter”.
- Noen timer senere – den 12.02.98 ved midnatt – oversender undertegnede pr telefax en analyse av dokumentmanipulering av straffesaksdokumenter i saker som har direkte tilknytning til det forhold som Helge Elvebakk har begjært etterforsket i henvendelser til riksadvokaten av 03.01.98 og 14.01.98. Til tross for at daværende politiinspektør Randi Gabrielsen skriftlig har benektet at det noen gang har eksistert noen promillesak knyttet til A-KE, så viser min analyse udiskutabelt at det i sak knyttet til samme A-KE er ført opp ”Promillekjøring med motorvogn” som gjerningsbeskrivelse – men at dette senere er dekket over med korrekturlakk.
- På morgenflyet til Kristiansund den 13.02.98 blir undertegnede tilfeldigvis sittende ved siden av justisminister Aud Inger Aure. Jeg orienterte justisministeren om at jeg noen timer i forveien hadde oversendt til riksadvokaten en analyse om manipulering av straffesaksdokumenter som vedrørte politiinspektør Randi Gabrielsen. Jeg orienterte samtidig justisministeren om at jeg hadde avtalt et møte 24.02.98 med Senterpartiets fraksjonsmedlem i Stortingets justiskomite, Tor Nymo. Jeg diskuterte også med Aure om Kristelig Folkeparti-medlemmer av Stortingets justiskomite burde delta på møtet. Justisministeren sa at jeg skulle kontakte Nymo med sikte på å få med KrF’s representanter på møtet. Jeg tok deretter slik kontakt med Nymo.
- Den 17.02.98 foretok Bergen politidistrikt (der påtaleseksjonen på dette tidspunkt fortsatt var ledet av Randi Gabrielsen) ved politibetjent Dag Heggren avhør av A-KE til tross for at SEFO Hordaland etterforsket anmeldelsen av Gabrielsen for kunnskap om dokumentmanipuleringen i A-KE’s straffesaksdokumenter – og at SEFO Hordaland også etterforsket forholdet knyttet til A-KE.
- Den 24.02.98 hadde jeg det omtalte møtet med stortingsrepresentant Nymo. På dette møtet deltok også bl.a. politisk rådgiver for Kristelig Folkepartis stortingsgruppe, Ellen Alfsen, og politisk rådgiver for Senterpartiets fraksjon i justiskomiteen, Per Øivind Semb.
- Den 26.02.98 orienterte jeg riksadvokat Tor-Aksel Busch og justisminister Aud Inger Aure skriftlig om mitt møte i Stortinget med Nymo, Alfsen og Semb den 24.02.98. Jeg redegjorde for at jeg på møtet i Stortinget hadde orientert om dokumentmanipuleringen i straffesaksdokumentene til A-KE.
- Den 27.02.98 blir Randi Gabrielsen konstituert som statsadvokat i Hordaland med tiltredelse 02.03.98 og blir dermed overordnet det samme SEFO-organ som etterforsker henne for kunnskap om dokumentmanipulering (og ulovlig politiprovokasjon mot Helge Elvebakk).
- Den 02.03.98 og 03.03.98 intervjuer journalist Herman Berge i internettavisen RettsNorge (under utvikling) statsadvokat Kjerstin A. Kvande hos riksadvokaten, rådgiver Sigmund R. Stenbakk i Justisdepartementet (saksbehandler for konstitueringen av Randi Gabrielsen som statsadvokat) og ekspedisjonssjef Vidar Refvik i Justisdepartementet.

Det fremkommer etter ordrett gjengivelse at saksbehandler Stenbakk er ukjent med at Randi Gabrielsen er under SEFO-etterforskning anklaget for lovbrudd.

Stenbakk opplyser videre til Herman Berge at det at Randi Gabrielsen nå er blitt statsadvokat ikke får noen innvirkning på etterforskningen fordi SEFO "... er et helt uavhengig organ som etterforsker...".

Ekspedisjonssjef Vidar Refvik vil ikke svare på spørsmål om han var kjent med at Randi Gabrielsen var under SEFO-etterforskning da Justisdepartementet den 27.02.98 konstituerte henne som statsadvokat i Hordaland. Refvik svarer på spørsmål fra RettsNorge at han antar at riksadvokaten oppnevner et annet statsadvokatembete enn Hordaland som settstatsadvokat. Dette er altså tidligere krevet av Helge Elvebakk – men avvist av riksadvokat Tor-Aksel Busch som den 08.01.98 skriftlig gjorde det klart at han ikke anså førstestatsadvokat Walter Wangberg i Hordaland som inhabil.

Dokumentasjon

Jeg skal i det følgende dokumentere den saksgang jeg har beskrevet på de to første sidene. Først dokumenterer jeg innledningen i Helge Elvebakks begjæring av 03.01.98 til riksadvokaten med kopi til bl.a. justisministeren:

Bergen den 3.januar 1998

Riksadvokat Tor Aksel Buch
Justisminister Inger Aure
Advokat Jostein Alvheim
Advokat Atle Helljesen
Kari Ervik.
Byrettsdommer Arne Fortun.

Ad straffesak Helge Elvebakk- Bergen Byrett sak nr.97-00350 ,annmodning om etterforskning av politiinspektørene Randi Gabrielsen og Kaare Songstad m.fl.

Som riksadvokaten er kjent med foreligger det to tiltalebeslutninger mot meg, og saken er berammet til februar mnd 1998 i Bergen Byrett.

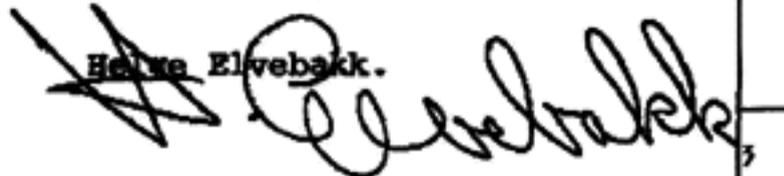
Som De er kjent med startet straffesaken mot meg den 6.juli 1996 og etter min mening etterf forutgående provokasjon fra K█████ E█████ og A█████ I█████.

Forut for dette forelå det en inncestannmeldelse mot R█████ R█████, denne var inngitt de første mnd av året 1996. Videre forelå der en omfattende sak om uløblig barnehagevirksomhet av lennsmannsførstebetjent T█████ A█████ ved Åsane lennsmannskontor. Dette var det omfattende skriverier om i Bt våren og sommeren 1996 og lennsmannskontoret viste at det var jeg som sto bak.

I siste avsnitt på side 5 fremsetter så Elvebakk begjæring om at etterforskningen av dokumentmanipulering må plasseres ved et annet SEFO-organ enn Hordaland. Elvebakks begrunnelse for denne begjæringen er at førstestatsadvokat Walter Wangberg effektivt vil kunne styre etterforskningen som overordnet SEFO Hordaland:

Uansett ber jeg Dem nå etterforske hva som er årsaken til at offentlige dokumenter i en straffesak er rettet med korekturlakk m.v. og jeg ber om at det skjer ved et annet Sefo organ enn det som har Hordaland som sitt distrikt. De er underlagt Wangberg og Wangberg kan effektivt styre det hele hvilket han har gjort både når det gjelder pågripelsen den 4.oktober 1996 og pågripelsen den 22.februar 97 og den forsøkte provokasjon i desember mnd 1996.

Helge Elvebakk.

Den 08.01.98 oversender riksadvokat Tor-Aksel Busch saken til Hordaland statsadvokatembeter samtidig som han nekter å erklære førstestatsadvokat Walter Wangberg inhabil:

PÅTEGNINGSARK

**Riksadvokatembetet
Postboks 8002 Dep
0030 Oslo**

GJENPART

R 89-1937 KAK/GML

08.01.98

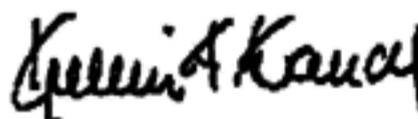
HELGE ELVEBAKK ANMODER OM ETTERFORSKING AV POLITIINSPEKTØR RANDI GABRIELSEN OG POLITIINSPEKTØR KAARE SONGSTAD M.FL.

Sendes Hordaland statsadvokatembeter til behandling under henvisning til vedlagte telefaks av 3. januar 1998 med bilag fra Helge Elvebakk.

Elvebakks anmodning om at eventuell etterforskning skjer ved annet SEFO-organ enn Hordaland tas ikke til følge. Riksadvokaten anser ikke førstestatsadvokat Walter Wangberg inhabil, jf. Elvebakks anførsler i nevnte telefaks.

RIKSADVOKATEMBETET, POSTBOKS 8002 DEP, 0030 OSLO

Tor-Aksel Busch

Kjerstin A. Kvande
statsadvokat

Gjenpart: Helge Elvebakk

For undertegnede har det inntil i dag vært ukjent at riksadvokaten den 14.01.98 henvendte seg til Justisdepartementet. Dette er samme dag som Elvebakk gjorde en ny henvendelse til

riksadvokaten om saken. Jeg gjengir her to avsnitt fra Elvebakks brev av 14.01.98 til riksadvokat Tor-Aksel Busch:

Jeg har vanskelig å se at Sefo Hordaland er habile og det samme gjelder Walter Wangberg med flere. Det må være opplagt at politibetjent Kjetil Torgersen i Sefo har sett at ~~AM-K~~ sitt dokumentsett var tuklet med, og det samme gjelder de andre dokumentsett. Han har satset på at jeg ikke skulle få hånd om dokumentene.

Det nevnes her at jeg var oppe på Hordaland politikammer og ga Kjetil Torgersen en kopi av mitt brev av 3. januar 1998 med vedlegg og han forsøkte da å bortforklare faktum, men jeg trodde ikke et øyeblikk på ham. Rett etter snakket jeg med politiavdelingsjef Drange, som jeg kjenner som en bra mann. Han var av en annen mening og jeg foreviste ham også de forfalskede dokumentsett, og han ble meget betenkt. Drange forsto straks at det jeg la frem hadde betydning for overfallet på meg 4. oktober 1996, men det passer antagelig ikke riksadvokaten og Wangberg?

Informasjonen om at riksadvokaten skrev til Justisdepartementet den 14.01.98 har fremkommet ved at generalsekretær Nils E. Øy i Norsk Redaktørforening i dag 03.03.98 har foretatt et søk for meg i den elektroniske postjournalen for Justisdepartementet. Jeg gjengir nedenfor fra Nils Øys beskjed til undertegnede om hva han fant i departementets postjournal:

TELEFAKS fra
Norsk Redaktørforening
Telefon 22 41 52 80 - telefaks 22 41 19 80
Postadresse: Boks 624 Sentrum, 0106 Oslo.

Oslo 03. mars 1998

2 side inkl. denne

Til

Tore Sandberg

Gode venn, et søk i den elektroniske versjon av postjournalen viser to dokumenter som handler om statsadvokatembete i Hordaland, og jeg gjengir nedenfor opplysningene som finnes i begge disse to. Det er etter saksnummer å dømme to forskjellige saker, og jeg har ikke funnet flere dokumenter i samme saker. Jeg fant dessuten en sak uten saksnavn (sladdet) med nylig brevveksling mellom dept og riksadvokat; der RA skrev til departementet 14.1., og fikk svar 9.2. Dokumentene i denne sak er unntatt med hjemmel i § 6 nr 5 (anmeldelse for straffbart forhold). Jeg søkte på navnet Gabrielsen, men fikk bare opp dokument med tilknytning til stortingsrepresentant Gabrielsen.

Håper at dette kan være til hjelp. Si fra om jeg kan gjøre mer.

Mange hilsener fra

Nils E. Øy

I brevet av 14.01.98 fra riksadvokaten til Justisdepartementet er altså saksnavnet sladdet og dokumentene i brevvekslingen mellom riksadvokat og departement er unntatt offentlighet under henvisning til offentlighetslovens § 6 nr. 5 som vedrører anmeldelse for straffbart forhold. Det er altså nettopp dette Helge Elvebakk har gjort vedr. Randi Gabrielsen m.fl. Han har anmeldt henne mistenkt for straffbart forhold.

Dagen etter riksadvokatens hemmeligholdte brev til departementet skriver så riksadvokaten igjen til førstestatsadvokat Walter Wangberg i Hordaland:

GJENPART

PÅTEGNINGSARK

Riksadvokatembetet
Postboks 8002 Dep
0030 Oslo

R 89-1937 KAK/GML

15.01.98

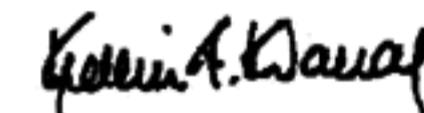
HELGE ELVEBAKK ANMODER OM ETTERFORSKING AV POLITIINSPEKTØR RANDI GABRIELSEN M.FL.

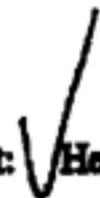
Sendes Hordaland statsadvokatembetet under henvisning til påtegning herfra av 8. januar 1998 og vedlagte telefaks av 14. januar d.å. fra Helge Elvebakk.

Foranlediget av Elvebakks anførrelser vedrørende SEFO-medlem politibetjent Kjetil Torgersen, bes det innhentet uttalelse fra SEFO for så vidt gjelder spørsmålet om habilitet.

RIKSADVOKATEMBETET, POSTBOKS 8002 DEP, 0030 OSLO

Tor-Aksel Busch

Kjerstin A. Kvande
statsadvokat

Gjenpart: Helge Elvebakk

Vel vitende om Elvebakks begjæring om etterforskning av politiinspektør Randi Gabrielsen skriver riksadvokaten så den 16.01.98 til Justisdepartementet. Dette brevet har vært ukjent inntil i dag. Brevets eksistens fremkommer gjennom Nils Øys søk i Justisdepartementets elektroniske postjournal:

Journalnr.: 003830/98   Dato : 1998.01.16

J-dato :

Saknr : 98/00811   Doknr: 001

Avsender : Riksadvokaten

Innhold (Dok): Statsadvokatembete ved Hordaland Statsadvokatembeter

Gradert:

Vedlegg:

Arkivkode: P 211.16

Hjemmel:

Kontor : PIA/P1

Behandler: SRS

Riksadvokatens brev vedrører som vi ser, "Statsadvokatembete ved Hordaland Statsadvokatembeter". Det fremgår av journalsøket at saksbehandler i departementet er "SRS" = rådgiver Sigmund R. Stenbekk. Selv om vi nå kjenner dette brevets eksistens, er innholdet i brevet fortsatt ukjent.

***

Den 28.01.98 skriver så førstestatsadvokat Walter Wangberg til SEFO Hordaland. Helge Elvebakk hadde i sitt brev av 14.01.98 til riksadvokat Tor-Aksel Busch skrevet at -

"...Det må være opplagt at politibetjent Kjetil Torgersen i Sefo har sett at A-K sitt dokumentsett var tuklet med, og det samme gjelder de andre dokumentsett. Han har satset på at jeg ikke skulle få hånd om dokumentene..."

Til tross for dette – og til tross for at Elvebakk samtidig har skrevet at han hadde forelagt dokumentsettene for politiavdelingssjef Drange ved Hordaland politikammer som *"...ble meget betenkt..."* – skriver førstestatsadvokat Wangberg at SEFO-medlem Kjetil Torgersen selv får bestemme om han er inhabil (!)

Jeg dokumenterer nedenfor førstestatsadvokat Wangbergs brev av 28.01.98 til SEFO Hordaland:

HORDALAND STATSADVOKATEMBETER

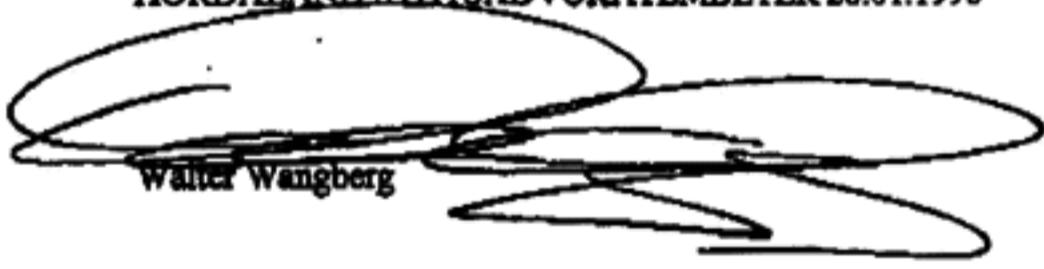
Strandkaien 6, 5013 BERGLEN
tlf 55902634 - faks 55231389
H.S. 931/97-WW/et

HELGE ELVEBAKK ANMODER OM ETTERFORSKING AV POLITIINSPEKTØR RANDI GABRIELSEN OG POLITIINSPEKTØR KAARE SONGSTAD M.FL.

Sendes Det særskilte etterforskningsorgan for Hordaland, v/sorenskriver Lidvard Eaaberg, Postboks 430, 5701 Voss, under henvisning til vedlagte anmodning om etterforskning av politiinspektørene Randi Gabrielsen og Kaare Songstad av 3.d.m., samt riksadvokatens foranstående påtegning av 8. s.m. Videre vises til Riksadvokatens oversendelsespåtegninger hertil av 13. og 15. d.m. vedlagt ytterligere dokumenter fra Helge Elvebakk. Jeg forutsetter at p.betj. Kjetil Torgersen og SEFO selv vurderer Torgersens habilitet, jfr. påtegning 15. d.m.

For så vidt gjelder politiadvokat Kaare Songstad kan jeg ikke se at hans rolle er nærmere omhandlet i anmodningen utover det faktum at hans navn er nevnt i overskriften.

HORDALAND STATSADVOKATEMBETER 28.01.1998

Walter Wangberg

Gjenpart: Helge Elvebakk, Toppemyr 16, 5088 Mjølkeråen

Den 14.01.98 hadde altså riksadvokaten sendt et brev til Justisdepartementet – et brev som ikke bare er hemmeligholdt under henvisning til unntaksbestemmelsen i offentlighetsloven som vedrører at den omtalte person er anmeldt for straffbart forhold – men som heller ikke er gitt noe saksnavn i Justisdepartementets postjournal.

Den 09.02.98 besvarer Justisdepartementet denne henvendelsen fra riksadvokaten. Også departementets svar hemmeligholdes under henvisning til den samme bestemmelsen. At

svarbrevet fra departementet eksisterer, fremkommer av det søk som Nils E. Øy i dag foretok – se Øys telefax gjengitt på side 5.

Bare tre dager etter at departementet har sendt sitt svarbrev sender riksadvokaten den 12.02.98 en anmodning til departementet om å konstituere politiinspektør som statsadvokat i Hordaland. At dette brevet eksisterer, fremkommer også av Justisdepartementets postjournal. Det spesifiserte innhold i riksadvokatens anmodning er fortsatt holdt utenfor offentlighet av departementet:

* JD * Elektronisk postjournal for Justisdepartementet - Politiavdelingen ***		
Journalnr.: 008677/98 Dato : 1998.02.12		
J-dato :		
Saknr : 98/01884 Doknr: 001		
Avsender : Riksadvokaten		
Innhold (Dok): Anmodning om konstitusjon av politiinspektør som statsadvokat ved Hordaland Statsadvokatembeter		
Gradert:	Vedlegg:	Arkivkode: P 211.1
Hjemmel:	Kontor : P1A	Behandler: P1

Samme dato – men bare noen timer etter at riksadvokaten har anmodet om å konstituere en politiinspektør (kan neppe være noen annen enn Randi Gabrielsen) som statsadvokat i Hordaland – oversender undertegnede en analyse til riksadvokaten om dokumentmanipuleringen av straffesaksdokumentene til A-KE.

Denne 13 siders analysen av 12.02.98 orienterte jeg justisminister Aure om på morgenvlyet til Kristiansund den 13.02.98. Senere har jeg også oversendt analysen til justisministeren. Jeg skal derfor ikke gjenta den her ut over det faktum at daværende politiinspektør Randi Gabrielsen ved Bergen politidistrikt den 27.03.97 usant benektet overfor Elvebakks advokat – h.r.adv. Atle Helljesen – at det noen gang hadde foreligget noen promillesak mot A-KE. Fra analysen av 12.02.98 dokumenterer jeg her hva som under politiets korrekturlakk fremkom om "Promillekjøring med motorvogn" som gjerningsbeskrivelse for A-KE da jeg scannet dokumentet samtidig som jeg gjennomlyste dokumentet fra baksiden:

Gjerningsbeskrivelse: Utløsing av nødbremser på tog mellom Arna og Bergen, Stjålet Brann øks fra tog. Promillekjøring med motorvogn.
--

I min henvendelse av 12.02.98 til riksadvokaten ba jeg riksadvokat Tor-Aksel Busch om at SEFO-organet i Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane måtte få tilgang til min analyse om dokumentmanipuleringen i straffesaksdokumentene mot A-KE. Bakgrunnen for denne anmodningen var at dette SEFO-organet etterforsker min anmeldelse fra desember 1997 mot tre statsadvokater i Nord-Norge – også for dokumentmanipulering. I Nord-Norge-saken er en (i 1994) domfelt person frifunnet ved dom av 23.01.98 i Hålogaland lagmannsrett etter gjenopptagelse av saken.

Jeg henstilte også til riksadvokaten å innskjerpe overfor underordnet påtalemyndighet og politi at en slik praksis som jeg har redegjort for både i Nord-Norge-anmeldelsen og i analysen av 12.02.98 i saken fra Bergen, ikke tillates/får fortsette – og at det medfører ansvar å foreta slike disposisjoner.

Riksadvokaten reagerte på min analyse av 12.02.98 med å oversende Bergen-analysen til SEFO Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane samtidig som han besluttet at det måtte være opp til dette SEFO-organet selv hvorvidt de angjeldende saksdokumenter skulle innhentes. Samtidig oversendte riksadvokaten den 17.02.98 nedenstående skriv til SEFO i Hordaland:

PÅTEGNINGSARK

GJENPART

Riksadvokatembetet
Postboks 8002 Dep
0030 Oslo

R 89-1937 KAK/GML

17.02.98

HELGE ELVEBAKK ANMODER OM ETTERFORSKING AV POLITIINSPEKTØR RANDI GABRIELSEN M.FL.

Sendes Det særskilte etterforskningsorgan i Hordaland under henvisning til vedlagte telefaks av 12. februar 1998 fra Tore Sandberg. (Kopi av telefaksen er sendt SEFO, Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane, jf. telefaksen s. 12.)

Riksadvokaten kan for øvrig ikke se å ha mottatt uttalelse fra SEFO-medlem politibetjent Kjetil Torgersen for så vidt gjelder spørsmålet om habilitet for hans vedkommende, jf. påtegning herfra til Hordaland statsadvokatembeter av 15. januar 1998 (kopi vedlegges).

RIKSADVOKATEMBETET, POSTBOKS 8002 DEP, 0030 OSLO

Tor-Aksel Busch

Kjerstin A. Kvande
statsadvokat

Gjenpart uten vedlegg: Hordaland statsadvokatembeter
 Tore Sandberg

Mer enn en måned etter at riksadvokaten har bedt om en habilitetsvurdering vedr. SEFO-Hordaland medlem – politibetjent Kjetil Torgersen som skal etterforske Elvebakks anklage om lovbrudd fra Randi Gabrielsens side – har riksadvokaten altså ikke fått noen slik habilitetsvurdering. Det har førstestatsadvokat Walter Wangberg overlatt til Kjetil Torgersen selv å vurdere. Fem dager før riksadvokaten oversender dette brevet til Wangberg har riksadvokat Tor-Aksel Busch anmodet Justisdepartementet om å konstituere Randi Gabrielsen som statsadvokat under Walter Wangbergs statsadvokatembete i Hordaland.

Riksadvokaten later på dette tidspunkt fortsatt ikke til å se noe habilitetsproblem i denne konstellasjonen.

Den 26.02.98 skrev jeg igjen til riksadvokat Tor-Aksel Busch – med kopi til justisminister Aud Inger Aure. Bergensavisen hadde den 21.02.98 skrevet at Randi Gabrielsen ville bli konstituert som statsadvokat i Hordaland og at hun ville tiltre stillingen om en uke (altså mandag den 02.03.98). Samtidig var det klart at Bergen politidistrikts Dag Heggren som da fortsatt var under påtalemessig ledelse av politiinspektør Randi Gabrielsen, hadde avhørt A-KE til tross for at dette var en SEFO-sak – en sak som SEFO skal levere innstilling til statsadvokaten i Hordaland som så skal ta påtalemessig stilling til SEFO's etterforskning. I mitt brev av 26.02.98 til riksadvokaten tillot jeg meg å stille følgende spørsmål:

- Mener riksadvokaten at det er forsvarlig at det politidistrikt som er under SEFO-etterforskning etter anmeldelse for politiprovokasjon og dokumentmanipulering, nå selv griper inn i den etterforskning som SEFO utfører gjennom en politibetjent som er anklaget for å delta i den samme angivelige politiprovokasjonen?
- Mener riksadvokaten at det er forsvarlig at den samme person som hittil har ledet påtaleseksjonen ved det anmeldte Bergen politidistrikt, fra mandag av skal overta som statsadvokat i Hordaland og overordnet det SEFO-organ som etterforsker den samme politiinspektør/statsadvokat Randi Gabrielsen?
- Mener riksadvokaten at det er forsvarlig å konstituere som statsadvokat en politiinspektør som samtidig er under SEFO-etterforskning for påståtte lovbrudd?

***

Den 27.02.98 ble Randi Gabrielsen konstituert som statsadvokat. At dette skjedde etter direkte anmodning fra riksadvokaten ble først kjent for undertegnede i går/i dag. Jeg hadde selv en telefonsamtale med ekspedisjonssjef Vidar Refvik i Justisdepartementet i går, 02.03.98 kl. 16.20. Etter denne samtalen skrev jeg umiddelbart ned følgende notat:

*"Sak: Konstituering av Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland
Dato: 02.03.98 kl. 16.20*

***

Telefonsamtale med ekspedisjonssjef Vidar Refvik i Justisdepartementet

Undertegnede har i dag henvendt meg telefonisk til ekspedisjonssjef Vidar Refvik i Justisdepartementet. På spørsmål fra meg bekreftet ekspedisjonssjef Refvik at konstitueringen 27.02.98 av Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland skjedde etter innstilling fra riksadvokaten.

Ekspedisjonssjef Refvik nektet å besvare mitt spørsmål om når riksadvokaten hadde innstilt på at Randi Gabrielsen skulle bli konstituert som statsadvokat under henvisning til at dette spørsmålet er unntatt offentlighet. Refvik ba meg om å henvende meg til riksadvokaten for å få besvart dette spørsmålet.

Ekspedisjonssjef Refvik nektet også å besvare mitt spørsmål om han var kjent med min analyse av 12.02.98 til riksadvokat Tor-Aksel Busch vedr. anklage mot daværende politiinspektør Randi Gabrielsen ved Bergen politidistrikt for kjennskap til manipulering av politidokumenter.”

I går nektet ekspedisjonssjef Refvik å besvare mitt spørsmål om når riksadvokaten hadde innstilt Randi Gabrielsen til konstituering som statsadvokat i Hordaland. I dag vet vi altså at innstillingen fra riksadvokaten har samme dato som min analyse om dokumentmanipulasjon som Randi Gabrielsen må ha vært kjent med.

***

I går og i dag har jeg dessuten hatt flere telefonsamtaler med journalist Herman Berge som er i ferd med å etablere en internett-avis under navnet RettsNorge. Berge intervjuet i går statsadvokat Kjerstin A. Kvande ved riksadvokatembetet og saksbehandler Sigmund R. Stenbekk i Justisdepartementet om konstitueringen av politiinspektør Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland. I dag har så Berge intervjuet ekspedisjonssjef Vidar Refvik i Justisdepartementet om det samme saksforhold.

Med tillatelse fra journalist Berge gjengir jeg nedenfor de tre intervjuene. Intervjuene er gjengitt ordrett – undertegnede har uthevet deler av intervjuene. Forkortelsene står for:

RN = RettsNorge

KK = statsadvokat Kjerstin A. Kvande, riksadvokatembetet

SS = rådgiver Sigmund R. Stenbekk, Justisdepartementet

VR = ekspedisjonssjef Vidar Refvik, Justisdepartementet

Intervju 02.03.98 med statsadvokat Kjerstin Kvande hos riksadvokaten

RN –Er det forsvarlig å gi Randi Gabrielsen jobben som statsadvokat samtidig som hun står under etterforskning?

KK –Det kan jeg overhodet ikke uttale meg om. Slik kompetanse har jeg ikke. Det er departementet som konstituerer. Eneste sak som vi har til behandling, er et habilitetsspørsmål vedrørende et av medlemmene i Sefo-organet som etterforsker saken i Bergen

***

Intervju 02.03.98 med rådgiver Sigmund R. Stenbekk -
Justisdepartementets saksbehandler for vedkommende sak.

RN -Er det riktig at Randi Gabrielsen ble konstituert i dag?

SS -Ja, hun er blitt konstituert frem til april.

RN -**Mener du det er forsvarlig å gi henne jobben så lenge hun er under etterforskning av Sefo?**

SS -Det tørr jeg ikke svare på. I hvilken forbindelse er det hun er under etterforskning?

RN -**Så du er ikke klar over at hun er under etterforskning?**

SS -**Nei, det kjenner jeg ikke til.**

RN -Journalist Tore Sandberg har sendt inn dokumenter vedkommende denne sak, hvor han påpeker at hun står under etterforskning for dokumentforfalskning eller manipulering.

SS -Ringer du for å opplyse oss om det nå?

RN -Nei, jeg gikk ut fra at dere var klar over forholdet. Det jeg vil ha svar på er om det er riktig å gi henne jobben samtidig som hun står under etterforskning?

SS -Nå er det jo slik at vi er inne i en forberedende fase. Hun har søkt om fast stilling, og vi har da benyttet den kgl.res. for å departementalkonstituere henne for et par måneder. Så forholdet ville vel sikkert ha kommet opp, ettersom vi etterhvert vil gå løs på den faste stillingen.

RN -**Er det riktig at hun ved å bli statsadvokat, blir overordnet det Sefo-organ som etterforsker henne selv?**

SS -**Nei, Sefo er jo et selvstendig organ, så de styres ikke av noen statsadvokat.**

RN -**Så det at hun blir statsadvokat i Hordaland vil ikke få noen innvirkning på etterforskningen?**

SS -**Nei, så langt jeg kjenner til, så er det et helt uavhengig organ som etterforsker.**

RN - Er det riktig saksbehandling av påtaleseksjonen i Bergen, som er under etterforskning for dokumentfalsk, å gjøre avhør av NN i samme sak, når det strengt tatt er Sefo som skal forestå dette?

SS -Er dette et intervju, eller?

RN -Ja, det er det.

SS -Da anbefaler jeg deg å snakke med ekspedisjonssjef Refvik. Han har gått nå, så du får ringe i morgen.

I forbindelse med rådgiver Stenbekks svar på spørsmålene om SEFO's forhold til statsadvokaten gjengir jeg her fra påtaleinstruksens bestemmelser om hvem som tar påtalemessig stilling til SEFO's innstilling etter utført etterforskning – påtaleinstruksens § 34-6, to første ledd:

§ 34-6. Innstilling om og avgjørelse av påtalespørsmålet. Underretning.

Når saken er tilstrekkelig klarlagt, skal etterforskningsorganet avgi innstilling til statsadvokaten om hvordan det mener påtalespørsmålet bør avgjøres. Sakens dokumenter skal følge med innstillingen.

Statsadvokaten avgjør påtalespørsmålet på grunnlag av innstillingen fra etterforskningsorganet, unntatt når påtalespørsmålet hører under Kongen i statsråd eller riksadvokaten.

Intervju 03.03.98 med ekspedisjonssjef Vidar Refvik,
Justisdepartementet

RN -Jeg har prøvd å snakke med Riksadvokaten vedr spørsmål om konstitueringen, men blir sendt over til deg.

VR -Det er helt riktig. Konstituering foregår i Justisdepartementet, det er korrekt. Men hun er innstilt av Riksadvokaten.

RN -Er det riktig at Randi Gabrielsen er konstituert som statsadvokat?

VR -Det er korrekt.

RN -Når ble hun konstituert?

VR -I slutten av forrige uke.

RN -Du er vel klar over at hun er under etterforskning?

VR -Jeg har hørt at det har kommet inn en anmeldelse mot henne, og at saken etterforskes av ett eller annet Sefo-organ

RN -Var du klar over dette forhold da hun ble konstituert?

VR -Jeg kommenterer ikke sakens behandling. Her står vi overfor en etterforskning ivaretatt av et Sefo-organ. Jeg antar at Riksadvokaten da oppnevner et annet statsadvokatembete som settestatsadvokat enn Hordaland.

RN -Er det forsvarlig å gi henne jobben samtidig som hun selv er under etterforskning?

VR -Det kommer helt an på hva hun etterforskes for.

RN -Hun etterforskes for dokumentfalsk eller dokumentmanipulering.

VR -Vel, det kommer helt an på hvem som anmelder, omstendighetene rundt forholdet, og hvorfor anmeldelsen er kommet inn. Fra tid til annen kommer det jo inn anmeldelser grunnet i ren sjikane. Men jeg kjenner dessverre ikke saken godt nok. Jeg har ikke sett saksdokumentene, og kjenner derved ikke saken i detalj.

RN -Er ikke dette et problem for påtalemakten og rettssikkerheten?

VR -Det må du spørre påtalemakten om.

RN -Der blir jeg avspist med at de ikke ønsker å komme med slike filosofiske betraktninger

VR -Det som er vårt ansvar er å konstituere, dvs å utføre det administrative og personelle arbeidet. Påtalemyndighetens avgjørelser, dvs deres embetsførsel osv, er faglig underlagt Riksadvokaten. Vi har ansvar for ansettelse og utbetaling av lønn osv. Den faglige biten er altså Riksadvokatens ansvar.

RN -Men vurderingen om Gabrielsen er skikket til jobben, er ikke det departementets bord å vurdere om hun virkelig er skikket?

VR -Nei, men dersom man nå kommer til at hun har gjort en straffbar handling, så er det vi som eventuelt må reagere.

RN -Er det da forsvarlig å gi henne jobben så sant hun er under etterforskning?

VR -**Som sagt så kommer det an på hva hun etterforskes for. Dette ønsker ikke jeg å kommentere.** Det er Sefo's ansvarsområde.

RN -Det vil altså si at slike saker uten problem kan gå parallelt. Man ansetter en person som er under etterforskning for et straffbart forhold?

VR -Vel, slik systemet fungerer her i Norge, så er man uskyldig inntil det motsatte er bevist. Slik er det for alle.

***

Justisdepartementets saksbehandler for konstitueringen av Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland sier rett ut at han ikke var kjent med at Gabrielsen var under SEFO-etterforskning. Også ekspedisjonssjef Refvik sier at "*...Jeg har ikke sett saksdokumentene, og jeg kjenner derved ikke saken i detalj...*".

- Kan en riksadvokat som har anmodet Justisdepartementet om å konstituere Randi Gabrielsen som statsadvokat i Hordaland fraskrive seg ansvaret for en slik konstituering?
- Kan Justisdepartementet fraskrive seg ansvaret for en slik konstituering ved å henvise til at det er riksadvokaten som har innstilt Gabrielsen til konstituering?
- Har verken riksadvokaten eller Justisdepartementet noe ansvar for konstitueringen av en statsadvokat som er under SEFO-etterforskning og der riksadvokat/statsadvokat lar det være opp til det enkelte SEFO-medlem å bedømme om han er habil etter at habilitetsinnsigelse er innlevert?
- Har riksadvokaten unnlatt å informere den ansvarlige ekspedisjonssjef i Justisdepartementet om undertegnede analyse av 12.02.98 med dokumentasjon av manipulering av straffesaksdokumenter som Randi Gabrielsen må ha vært kjent med til tross for at hun usant har informert høyesterettsadvokat Helljesen om det motsatte?
- Har riksadvokaten unnlatt å informere om dette til tross for at han samme dag selv anmodet Justisdepartementet om å konstituere Randi Gabrielsen som statsadvokat – og til tross for at han selv hadde sørget for at forholdet skulle etterforskes av

SEFO i Hordaland og nektet å erklære førstestatsadvokat Wangberg i Hordaland inhabil?

- Hvordan kan ekspedisjonssjef Refvik anta "*... at Riksadvokaten (da) oppnevner et annet statsadvokatembete som settestatsadvokat enn Hordaland...*" når riksadvokaten for lengst har besluttet at han ikke anser førstestatsadvokaten i Hordaland for inhabil?
- Hvordan kan riksadvokaten unnlate å erklære statsadvokatembetet og SEFO i Hordaland inhabile i en etterforskning av Randi Gabrielsen når riksadvokaten selv har anmodet om at hun må bli statsadvokat i det samme statsadvokatembete?
- Anser justisministeren at den saksbehandling som jeg her har redegjort for, er en betryggende måte å foreta tilsetninger av statsadvokater i Norge – de som skulle være de første til å påse at lover og regler blir fulgt og krav til rettssikkerhet blir oppfylt og etterlevd?

***

Jeg tillater meg å oversende kopi av denne orientering/dokumentasjon til riksadvokaten og til de representanter for Senterpartiet og Kristelig Folkeparti som jeg hadde møte med i Stortinget 24.02.98.

Med hilsen

Tore Sandberg

Kopi: Riksadvokat Tor-Aksel Busch
Storingsrepresentant Tor Nymo
Politisk rådgiver Ellen Alfsen
Politisk rådgiver Per Øivind Semb